

Dnr 2021/0347 KS-3
Diariekod: 314

Svar på remiss från Regeringskansliet avseende avveckling av drift och verksamhet, Bromma flygplats

Allmänna synpunkter

Bromma flygplats är en viktig förutsättning för den regionala planeringen. För den kommunala, likväl som för den regionala planeringen är det viktigt att planeringsförutsättningarna är så tydliga som möjligt. En regional flygplats är en mycket tung och betydelsefull planeringsförutsättning som har stor samhällsekonomisk betydelse. Vid en förändring av denna förutsättning måste kommunerna ges tid att anpassa sin planering för den nya situationen.

Sollentuna kommun delar annars utredarens bedömning att om en avveckling ska genomföras, så ska den ske i god ordning (3–5 år) snarare än en omedelbar avveckling. Detta bör göra det möjligt att hitta lösningar för samhällsviktigt flyg/helikopterflyg, och tid för befintliga aktörer på Bromma, flygbolag och andra, att välja lämplig tid för ev. överflyttning till Arlanda utifrån hur marknaden/efterfrågan kan förändras efter pandemin är över i global skala.

Bromma och Arlanda har idag en överkapacitet, varför flytt av trafiken från Bromma till Arlanda inte är ett problem ur den aspekten. Det kan troligen bli mer kostnadseffektivt. Det viktigt är att tillse att tillgängligheten som Bromma har som främsta styrka också kan upprätthållas vid överflyttningen av verksamheten till Arlanda eller andra regionala flygplatser. Point to point-resenärer, framförallt inom affärsflyget, ska inte ha långa transfertider. Möjliga ökade trafikflöden mellan Arlanda och t.ex. Stockholm city behöver beaktas. Möjligen är detta inte ett problem när Förbifart Stockholm står klar. Att utbyggnadskapacitet finns vid Arlanda är också viktigt, då detta kan vara av betydelse på längre sikt när resor av olika slag får högre efterfrågan igen.

Sollentuna kommun önskar framföra huvudsakligen två specifika kommentarer rörande den framlagda rapporten.

1. Det saknas en övergripande regional trafik- och transportanalys

Sollentuna kommun anser att en plan för en nedläggning av Bromma flygplats behöver omfatta en övergripande trafik- och transportanalys som ser till stockholmsregionen som helhet.

En omläggning av flygtrafiken från Bromma flygplats till Arlanda flygplats kan för Sollentuna kommuns del medföra ökade marktransporter som person- och varustransporter och behov av utbyggd kollektivtrafik på E4:an, Rotebroleden, Häggviksleden och Norrortsleden. Även ökad trafik på ostkustbanan måste ses som ett framtida scenario.

Sollentuna kommun har uppfattningen att det är av stor vikt att Trafikverkets bedömning att nuvarande vägnät, inklusive planerade framtida kapacitetsökningar, inte är tillräckliga beaktas och att detta hanteras innan en nedläggning av Bromma flygplats.

Även utan det tillskott av resenärer som en omläggning av flygtrafiken från Bromma till Arlanda skulle innebära behövs det, enligt utredningen, stora investeringar i kollektivtrafiksystemet och i synnerhet Ostkustbanan. Sollentuna kommun anser därför att dessa investeringar behöver prioriteras och anpassas i tid efter en eventuell nedläggning av Bromma flygplats. Dessa behov behöver klargöras. Sollentuna kommun önskar även att resenärslöden studeras, så att behov av eventuella följdinvesteringar i kommunal infrastruktur tydliggörs.

En möjlighet är att ekonomiska vinster för Swedavia, i och med nedläggningen av Bromma flygplats, omprioriteras till att finansiera förbättringar i kollektivtrafiksystemet, järnvägsnätet samt både kommunal och statlig väginfrastruktur. Trafikverket, Swedavia och Region Stockholm, i samarbete med länets kommuner, behöver utarbetas en gemensam plan över insatser som syftar till att styra resenärer mot mer hållbara resealternativ.

Vidare bedömer Sollentuna kommun att en nedläggning av Bromma flygplats kommer att påverka nyttan av de kollektivtrafikinvesteringar som redan sker i regionen. Ur Sollentuna kommuns perspektiv är effekterna för Tvärbanans förlängning till Helenelund särskilt noterbara. Ett viktigt motiv för Tvärbanan är den tillgänglighet den skulle skapa till Bromma flygplats, något som inte minst har betydelse för näringslivet. Utformningen av det avtal som kommunen träffat med SL/Trafikförvaltningen hade sannolikt påverkats, om en nedläggning av Bromma flygplats varit aktuell vid avtalets tecknande. De samhällsekonomiska analyserna hade sett annorlunda ut och bedömningen av kommunens nytta av Tvärbanan hade varit en annan.

2. Behov av en mer omfattande miljökonsekvensanalys

Rapporten tar inte upp miljöpåverkan från buller och luftföroreningar som kommer drabba ett antal kommuner efter att flygplatsverksamheten omlokaliseras från Bromma till Arlanda och andra platser.

Inför ett ev. beslut om nedläggning av Bromma och en överflyttning av flygtrafiken till Arlanda, bör en övergripande miljökonsekvensanalys genomföras. Avsikten bör vara att bedöma vilka kommuner som kommer få ökade bullernivåer och luftföroreningar från flyget och transporter till och

från flygplatsen, vilka nivåer det kommer att röra sig om, samt hur dessa miljöaspekter ska åtgärdas för att människors miljö och hälsa inte ska påverkas negativt.

Utredningen behöver bl.a. hantera risker kopplade till fler flygrörelser och redogöra för risker för ökade luftföroreningshalter över Sollentuna och andra kommuner som drabbas av de ökade överflygningarna och flygrörelser. Flyget är en av de ensamt största utsläppsfaktorerna av luftföroreningar, men det kommer också bli en ökad i markbunden trafik till och från Arlanda och en ökad användning av alternativa transportmedel som t.ex. sjöfarten där luftföroreningshalterna också kommer öka, något som måste tas med i beräkningarna. Även ökad trafik på ostkustbanan är ett framtida scenario.

Sollentuna kommuns bedömning är att en ökning av transporter på statliga vägar och järnvägar till och från Arlanda, samt den ökade överflygningen, kommer medföra ökade bullernivåer och partikelutsläpp i kommunen, vilket behöver hanteras på ett ansvarsfullt sätt.